

Les corbes de la roda

(ALDC, IV, 923. Les corbes de la roda)

L'enunciat es refereix a les 'peces corbes de fusta que, unides unes amb altres per llurs extrems, envolten la roda del carro i són subjectades per la llanda'. *Corbes* prové del llat. CŪRVUS 'corb', per la disposició d'aquestes peces, amb els der. *corbais* 47 (més el suf. -ai 'all' ← llat. -ACULU) i *encorbat* 25, que indica el seu conjunt; *curbes* 1, 2, 4-6, 8, 9, 11-13 és el resultat del canvi de [o] tònica > [u] propi del ross., mentre que la resta de *curves* (o *curves del carro* 49, *curves de la roda* 60) sembla un encreuament amb el llatanisme (o castellanisme) *curva*. *Camons* és un der. de *cama* (< cèltic *CAMBOS 'corbat', veg. mapa 554 i 556), amb els der. *camuns* 165, 167, amb canvi anòmal de /o/ > /u/, el dim. *camonets* 173, *gamons* 158, amb sonorització de l'oclusiva inicial, i els col·lectius *encamonat* 166 i *encamonada* 164, que indiquen el conjunt dels camons, com *voltant de la roda* 88. La idea de 'curvatura' és present en *camatimons* 149 (veg. mapa 554) i sobretot en els der. de CIRCULUS, *cercles (de fusta)* 35, *cercilles* 106, amb "pronúncia quelcom conservadora" (DECat), *cércol* 188 i la var. *cérquel* 124, així com en els der. de ANĒLLUS, *anells*,

amb la var. mall. *anels* 73, 78, 81, amb despalatalització de [ʎ] en el segment final -[ʎs].

Pines prové del cast., on és d'origen fosc, amb les var. *pinnes* 143, *pignes* 133, *pinyes* 100, 145, 178, amb nasal palatalitzada per la i, *espines* 179, a causa de la fonosintaxi (*les pines* > *les espines*, com *estisores*); *pinasses*, *pina*[θ]es 108 i *espinasses* 119, formes sufixades, aquesta amb el segment *es-*, producte de la fonosintaxi, com *espines*.

El genèric *peces (peces de sa roda* 84) s'ha concretat en 'corbes', com *taules* 7 (< TABULA); *trossades* 148, der. de *tros*; *traversers* 174 i el seu femení *traverseres* 59.

L'alg. *banquet* 85 sembla un préstec del sard *bankettu*.

En l'areologia notem la notable extensió de *corbes/curves* en el cat. del Principat i en men., la presència de *anells* en mall. i de *peces* sobretot en men. i eiv.; i les àrees de *pines/pinasses* i *camons* en val. i cat. nord-occ., tributàries del cast. i de l'arag.

Són mots normatius *corbes* i *anells* (genèric), des del DG₁, 1932.

